

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 5. julija 2012 *

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe — Direktiva 97/7/ES — Varstvo potrošnikov — Pogodbe pri prodaji na daljavo — Potrošniške informacije — Posredovane ali prejete informacije — Trajni nosilec podatkov — Pojem — Hiperpovezava na spletno mesto ponudnika — Pravica do odstopa od pogodbe“

V zadevi C-49/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Wien (Avstrija) z odločbo z dne 26. januarja 2011, ki je prispela na Sodišče 3. februarja 2011, v postopku

Content Services Ltd

proti

Bundesarbeitskammer,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, J. Malenovský, E. Juhász (poročevalec), G. Arestis in T. von Danwitz, sodniki,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodna tajnica: A. Impellizzeri, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 26. januarja 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Content Services Ltd J. Öhlböck, odvetnik,
- za Bundesarbeitskammer A. M. Kosesnik-Wehrle in S. Langer, odvetnika,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, zastopnica,
- za belgijsko vlado T. Materne, zastopnik,
- za nemško vlado T. Henze in J. Kemper, zastopnika,
- za grško vlado G. Kotta, F. Dedousi in G. Alexaki, zastopnice,

* Jezik postopka: nemščina.

- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj z L. D’Asciem, avvocato dello Stato,
- za nizozemsko vlado C. M. Wissels in B. Koopman, zastopnici,
- za Evropsko komisijo M. Owsiany-Hornung in S. Grünheid, zastopnici,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. marca 2012

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5(1) Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1997 o varstvu potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 3, str. 319).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Content Services Ltd (v nadaljevanju: Content Services) in Bundesarbeitskammer glede oblike, v kateri mora potrošnik, ki je prek spleta sklenil pogodbo pri prodaji na daljavo, pridobiti informacije v zvezi s to pogodbo.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 9, 11, 13, 14 in 22 Direktive 97/7 je navedeno:
  - „(9) [...] pogodbe, sklenjene na daljavo, pomenijo uporabo enega ali več sredstev za komuniciranje na daljavo; [...] stalni razvoj teh sredstev obveščanja ne dopušča sestave izčrpnega seznama, ampak zahteva opredelitev načel, ki bodo veljavna tudi za tista sredstva, ki še niso v široki uporabi;
  - [...]
  - (11) [...] uporaba sredstev za komuniciranje na daljavo ne sme voditi v zmanjšanje informacij, ki so potrošniku na voljo; [...] informacije, ki jih je treba poslati potrošniku, [morajo] biti torej določene za uporabo kakršnega koli komunikacijskega sredstva; [...]
  - [...]
  - (13) [...] informacije, ki jih razširjajo nekatere elektronske tehnologije, [so] velikokrat kratkoročne, če niso prejete preko stalnega [trajnega] medija; [...] potrošnik [mora torej] pravočasno prejeti pisno obvestilo, da bi tako imel dovolj informacij, potrebnih za pravilno izvajanje pogodbe;
  - (14) [...] potrošnik [si] ne more v tistem trenutku ogledati izdelka ali se prepričati o vrsti opravljene storitve pred sklenitvijo pogodbe; [...] treba [je] predpisati pravico do odstopa [od] pogodbe, razen če v tej direktivi ni določeno drugače; [...]
  - (22) [...] ob uporabi novih tehnologij potrošnik ne more kontrolirati uporabljenih sredstev za komuniciranje; [...] potrebno [je torej] določiti, da je dokazno breme lahko na strani ponudnika;
  - [...]“.

4 Člen 4 te direktive z naslovom „Predhodna informacija“ določa:

„1. Pravočasno pred sklenitvijo vsake pogodbe pri prodaji na daljavo mora potrošnik dobiti naslednje podatke:

- (a) ime ponudnika in v primeru, ko je v pogodbah določeno vnaprejšnje plačilo, tudi njegov naslov;
- (b) glavne značilnosti blaga ali storitev;
- (c) ceno blaga ali storitev, vključno z vsemi davki;
- (d) stroške dostave, kadar je to primerno;
- (e) podrobnosti o plačilu, dostavi ali izvedbi;
- (f) možnosti pravice do odstopa, razen v primerih iz člena 6(3);

[...]

2. Podatki iz odstavka 1, katerih komercialni namen mora biti jasno izražen, morajo biti jasni in razumljivi, v obliki, ki je v vsakem pogledu primerna uporabljenim sredstvom za komuniciranje na daljavo, ter s potrebnim upoštevanjem zlasti načel dobre vere v trgovskih poslih in načel, ki urejajo varstvo tistih, ki v skladu z zakonodajo držav članic ne morejo dati svojega soglasja, na primer mladoletnih oseb.

[...]“

5 Člen 5 te direktive z naslovom „Pisna potrditev informacij“ določa:

„1. Potrošnik mora prejeti pisno potrdilo o informacijah ali potrdilo v obliki drugega trajnega razpoložljivega in dosegljivega sredstva za informiranje [na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov], ki so navedeni v členu 4(1)(a) do (f), pravočasno med izvajanjem pogodbe in najkasneje ob dobavi, če gre za blago, ki se ne dobavlja tretjim osebam, razen če je potrošnik dobil pisno informacijo [je bila potrošniku posredovana pisna informacija] že pred sklenitvijo pogodbe ali mu je bila dana v obliki drugega trajnega razpoložljivega in dosegljivega sredstva za informiranje [na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov].

V vsakem primeru je treba poskrbeti za:

- pisno informacijo o pogojih in postopkih za uveljavljanje pravice do odstopa, v skladu s členom 6, vključno s primeri, navedenimi v členu 6(3), prva alineja,
- popolni naslov poslovnega sedeža ponudnika, na katerega potrošnik lahko naslovi pritožbe,
- informacije o servisih in o obstoječi garanciji,
- o pogojih odstopa od pogodbe, pri pogodbah za nedoločen čas ali pogodbah, ki so sklenjene za več kakor eno leto.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za storitve, ki se opravijo z uporabo sredstev za komuniciranje na daljavo, če so opravljene ob eni sami priložnosti in jih zaračuna operater sredstev za komuniciranje na daljavo. Vendar pa mora potrošnik v vseh primerih imeti možnost dobiti točni naslov poslovnega sedeža ponudnika, na katerega mu lahko pošlje svoje pritožbe.“

- 6 Člen 6 Direktive 97/7 z naslovom „Pravica do odstopa od pogodbe“ določa:
- „1. Za vsako pogodbo pri prodaji na daljavo ima potrošnik rok najmanj sedem delovnih dni za odstop od pogodbe brez penalov in brez navajanja razlogov. [...]
- [...]
3. Razen če se pogodbeni stranki ne dogovorita drugače, potrošnik ne more uveljavljati pravice do odstopa, predvidene v odstavku 1, od pogodb:
- za provizijo od storitev, če se je izvajanje s potrošnikovo privolitvijo začelo pred koncem roka sedmih delovnih dni, navedenega v odstavku 1,
- [...]“
- 7 Člen 14 Direktive 97/7 z naslovom „Minimalna klavzula“ določa, da lahko države članice na področju, ki ga ureja ta direktiva, uvedejo ali obdržijo bolj stroge določbe, združljive s Pogodbo DEU, da bi zagotovile višjo raven varstva potrošnikov. Če je to primerno, takšne določbe v splošnem interesu na njihovem ozemlju vključujejo prepoved prodaje določenega blaga ali storitev, zlasti medicinskih izdelkov, po pogodbah pri prodaji na daljavo, s potrebnim upoštevanjem Pogodbe.
- 8 Za namene Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/65/ES z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo in o spremembi Direktive Sveta 90/619/EGS ter direktiv 97/7/ES in 98/27/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 321) „trajni nosilec podatkov“ v skladu s členom 2(f) pomeni „vsak nosilec podatkov, ki potrošniku omogoča shranjevanje osebno nanj naslovljenih podatkov tako, da so mu dostopni za poznejšo uporabo za obdobje, skladno z nameni teh podatkov, in da mu omogočajo nespremenjeno ponovno predlaganje shranjenih podatkov“.
- 9 Za namene Direktive 2002/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. decembra 2002 o zavarovalnem posredovanju (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 330) „trajni medij“ v skladu s členom 2, točka 12, pomeni „vsakršni instrument, ki stranki omogoča shraniti osebno naslovljene podatke, tako da so dostopni za poznejše prebiranje [pregledovanje] tako dolgo, kot je potrebno za namene teh podatkov, in ki omogoča nespremenjeno predvajanje shranjenih podatkov“.
- 10 Za namene Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L 133, str. 66, popravek v UL L 207, str. 14, UL L 199, str. 40, in UL L 234, str. 46) „trajni nosilec podatkov“ v skladu s členom 3(m) pomeni „vsak instrument, ki omogoči potrošniku, da informacije, namenjene njemu osebno, shrani na tak način, da mu je dostopen za prihodnje potrebe toliko časa, kolikor zadostuje za namene informiranja, in ki dovoljuje nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij“.
- 11 Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, str. 64) na podlagi člena 31 razveljavlja zadnjenavedeno direktivo od 13. junija 2014. Za namene Direktive 2011/83 „trajni nosilec podatkov“ v skladu s členom 2, točka 10, pomeni „vsak instrument, ki potrošniku ali trgovcu omogoča, da njemu osebno namenjene informacije shrani tako, da so mu dostopne za prihodnje potrebe za obdobje, ki je ustrezno za namene informiranja, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij“.

Avstrijsko pravo

12 Direktiva 97/7 je bila v nacionalno pravo prenesena z zakonom o varstvu potrošnikov (Konsumentenschutzgesetz) z dne 8. marca 1979 (BGBl. 140/1979) v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja zadeve o glavni stvari (v nadaljevanju: KSchG).

13 Člen 5c(1) KSchG določa:

„Potrošnik mora pravočasno, preden odda naročilo, prejeti informacije o:

1. imenu (poslovnem nazivu) in kontaktnem naslovu podjetja,
2. glavnih značilnostih blaga ali storitev,
3. ceni blaga ali storitev, vključno z vsemi davki,
4. stroških dostave, kadar je to primerno,
5. podrobnostih o plačilu, dostavi ali izvedbi storitve,
6. možnosti pravice do odstopa, razen v primerih iz člena 5f;

[...]“

14 Člen 5d(1) in (2) KSchG določa:

„(1) Potrošnik mora prejeti pisno potrdilo o informacijah iz člena 5c(1), točke od 1 do 6, [KSchG] pravočasno med izvajanjem pogodbe in najkasneje ob dobavi, če gre za blago, ki se ne dobavlja tretjim osebam, razen če je potrošnik dobil te informacije že pred sklenitvijo pogodbe. Pisno potrdilo (obvestilo o informacijah) nadomešča potrdilo na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov.

(2) Potrošniku je treba pravočasno pisno ali na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov posredovati te informacije:

1. informacije o pogojih in postopkih za uveljavljanje pravice do odpovedi v skladu s členom 5e, vključno s primeri, navedenimi v členu 5f, točka 1,
2. popolni naslov poslovnega sedeža podjetnika, na katerega lahko potrošnik po potrebi naslovi pritožbe,
3. informacije o servisih in veljavnih garancijskih pogojih in
4. informacije o pogojih odstopa od pogodbe, kadar gre za pogodbe za nedoločen čas ali pogodbe, ki so sklenjene za več kakor eno leto.“

15 Člen 5e, od (1) do (3), KSchG določa:

„1. Potrošnik lahko odpove pogodbo, ki jo je sklenil na daljavo, ali razveljavi naročilo, oddano na daljavo, do izteka rokov iz odstavkov 2 in 3. Zadošča izjava o odpovedi, ki je poslana pred iztekom roka.

2. Odpovedni rok je sedem delovnih dni in sobota se ne šteje kot delovni dan. Pri pogodbah o dobavi blaga rok teče od dneva, ko potrošnik prejme blago, pri pogodbah o storitvah pa od dneva sklenitve pogodbe.

3. Če podjetje ne izpolni svojih obveznosti glede informacij v smislu člena 5d, (1) in (2), je rok za odpoved pogodbe tri mesece, teče pa od datumov, navedenih v odstavku 2. Če podjetje med tem rokom izpolni svoje obveznosti, začne rok za uveljavljanje pravice do odpovedi pogodbe iz odstavka 2 teči od datuma, ko je podjetje posredovalo informacije.“

16 Potrošnik v skladu s členom 5f(1) KSchG nima pravice do odpovedi pogodbe v primeru pogodb o storitvah, če se je izvajanje pogodbe s potrošnikovo privolitvijo začelo v sedmih delovnih dneh od njene sklenitve.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

17 Content Services je družba z omejeno odgovornostjo angleškega prava, ki posluje prek podružnice v Mannheimu (Nemčija) in na svojem spletnem mestu, ki je v nemškem jeziku in ki je dostopno tudi v Avstriji, ponuja različne spletne storitve. S tega spletnega mesta je mogoče med drugim naložiti brezplačno programsko opremo ali poskusne različice plačljive programske opreme.

18 Uporabniki interneta morajo, da bi lahko uporabili to spletno mesto, izpolniti prijavo. Pri oddaji naročila morajo z odkljukanjem posebnega polja v prijavnici izjaviti, da sprejemajo splošne prodajne pogoje in se odpovedujejo pravici do odstopa. Informacije, določene v členih 4 in 5 Direktive 97/7, in sicer zlasti o pravici do odstopa, se uporabnikom interneta ne prikažejo neposredno, vendar si jih lahko ogledajo tako, da kliknejo na povezavo, ki je na strani, kjer se sklene pogodba. Sklenitev pogodbe o naročnini z družbo Content Services ni mogoča, če to polje ni odkljukano.

19 Zadevni uporabnik interneta po oddaji naročila od družbe Content Services prejme elektronsko sporočilo, ki vsebuje povezavo na spletni naslov, skupaj z uporabniškim imenom in geslom. S tem sporočilom je uporabnik interneta med drugim obveščen, da bo imel, ko bo vpisal uporabniško ime in geslo, neposreden dostop do vsebine spletnega mesta in da mora na varnem shraniti podatke o dostopu do tega mesta.

20 To elektronsko sporočilo ne vsebuje informacij o pravici do odstopa od pogodbe. Informacije o tej pravici je mogoče pridobiti le prek povezave, ki je poslana v tem sporočilu.

21 Uporabnik interneta nato od družbe Content Services dobi račun v znesku 96 EUR za 12-mesečni dostop do vsebin spletnega mesta. Na tem računu je opozorilo, da je zadevni uporabnik interneta soglašal z odpovedjo pravici do odstopa od pogodbe in da torej nima več možnosti odpovedati pogodbe o naročnini.

22 Postopek v glavni stvari je sprožil Bundesarbeitskammer – organ, ki opravlja nalogo varstva potrošnikov in ima sedež na Dunaju (Avstrija) – ki izpodbija poslovno prakso družbe Content Services, ker krši številne določbe, ki jih pravo Unije in nacionalno pravo določata glede varstva potrošnikov.

23 Družba Content Services, ki ni uspela pri Handelsgericht Wien, je sodbo tega sodišča izpodbijala pri Oberlandesgericht Wien.

24 Oberlandesgericht Wien navaja, da v obravnavanem primeru informacije o pravici do odstopa od pogodbe niso navedene v samem potrditvenem sporočilu in jih je mogoče pridobiti le prek povezave, ki je poslana v tem sporočilu. Spletno mesto bi se torej lahko kadarkoli spremenilo in naj zato ne bi bilo trajno na voljo potrošniku.

25 Ker je Oberlandesgericht Wien menilo, da je razlaga določb Direktive 97/7 nujna za odločitev v sporu, ki mu je predložen, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je izpolnjena zahteva iz člena 5(1) Direktive [97/7], v skladu s katero mora potrošnik potrdilo o informacijah, navedenih v tej direktivi, prejeti na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov, razen če je bila potrošniku že ob sklenitvi pogodbe informacija dana na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov, če je potrošniku ta informacija dana na voljo s hiperpovezavo na spletno mesto podjetja, ki jo je mogoče najti v besedilu, ki ga mora potrošnik z odkljukanjem označiti kot prebrano, da lahko sklene pogodbeno razmerje?“

Vprašanje za predhodno odločanje

26 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 5(1) Direktive 97/7 razlagati tako, da poslovna praksa, da se informacije, določene v tej določbi, zagotovijo potrošniku le s hiperpovezavo na spletno mesto zadevnega podjetja, izpolnjuje zahteve iz te določbe.

27 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da lahko potrošniki, preden sklenejo pogodbo o prodaji na daljavo, informacije glede – med drugim – pravice do odstopa od pogodbe pridobijo le tako, da kliknejo na povezavo, ki jih napoti na del spletnega mesta družbe Content Services. Iz tega predloga je prav tako razvidno, da ti potrošniki po oddaji naročila od družbe Content Services prejmejo elektronsko sporočilo, ki ne vsebuje nobenega podatka v zvezi s to pravico, ampak je v njem povezava na spletno mesto družbe Content Services, kjer je mogoče pridobiti nekatere informacije o pravici do odstopa od pogodbe.

28 V skladu s členom 5(1) Direktive 97/7 mora potrošnik pravočasno prejeti pisno potrdilo o informacijah ali potrdilo na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov, razen če je potrošnik dobil pisno informacijo že pred sklenitvijo pogodbe ali mu je bila dana na takem drugem nosilcu.

29 Iz te določbe je razvidno, da je trgovec, kadar da potrošniku pred sklenitvijo pogodbe na voljo nekatere informacije drugače kot pisno ali na trajnem razpoložljivem in dosegljivem nosilcu podatkov, dolžan upoštevne informacije potrditi pisno ali na takem drugem nosilcu.

30 V postopku v glavni stvari se postavlja vprašanje, ali je del poslovne prakse družbe Content Services posredovanje upoštevni informacij potrošniku na trajnem nosilcu podatkov pred sklenitvijo pogodbe ali to, da ta potrošnik naknadno prejme potrditev teh informacij na takem nosilcu.

31 Prvič, preučiti je treba, ali so bile v okviru te poslovne prakse upoštevne informacije „posredovane“ potrošniku ali pa jih je ta „prejel“ v smislu člena 5(1) Direktive 97/7.

32 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da niti Direktiva 97/7 niti dokumenti, ki so upoštevni za njeno razlago, kot so pripravljalni akti, ne ponujajo pojasnil glede natančnega pomena besed „prejeti“ in „posredovati“, ki sta navedeni v členu 5(1) te direktive. Zato je za določitev pomena teh besed treba uporabiti njun običajen pomen v vsakdanjem jeziku, pri čemer je treba upoštevati kontekst, v katerem sta uporabljeni, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del sta (glej v tem smislu sodbo z dne 10. marca 2005 v zadevi easyCar, C-336/03, ZOdl., str. I-1947, točki 20 in 21).

33 Glede običajnega pomena v vsakdanjem jeziku je treba po vzoru Komisije navesti, da besedi „prejeti“ in „posredovati“, ki sta uporabljeni v tej določbi, napotujeta na postopek prenosa, prva z vidika potrošnika, druga pa z vidika dobavitelja. V okviru postopka prenosa informacij ni nujno, da njihov naslovnik izvede kako posebno dejanje. Nasprotno, v primeru, da je potrošniku poslana povezava, mora ta, da se seznanj z zadevnimi informacijami, aktivno delovati in mora v vsakem primeru klikniti na to povezavo.

- 34 V zvezi s kontekstom, v katerem sta ti besedi uporabljeni, je treba opozoriti, da je namen člena 5(1) Direktive 97/7 zagotoviti, da se potrošniku posredujejo informacije, ki so potrebne za pravilno izvajanje pogodbe in predvsem za uveljavljanje njegovih pravic, zlasti pravice do odstopa od pogodbe. Kot poudarja italijanska vlada, ta določba vsebuje vrsto zahtev za zaščito potrošnikov, ki so šibka stranka v pogodbenih razmerjih, sklenjenih na daljavo.
- 35 V zvezi s tem je treba tudi navesti, da medtem ko se je zakonodajalec Unije v členu 4 Direktive 97/7 v veliki večini jezikovnih različic odločil za nevtralno formulacijo, v skladu s katero mora potrošnik „dobiti“ upoštevne informacije, pa se je v členu 5(1) te direktive odločil za bolj zavezujoči termin za trgovca, v skladu s katerim mora potrošnik „prejeti“ potrdilo o teh informacijah. Ta termin namreč izraža idejo, da glede potrdila o informacijah potrošnikom zadošča njihovo pasivno ravnanje.
- 36 Cilj Direktive 97/7 je s priznanjem določenih pravic na področju pogodb, sklenjenih na daljavo, potrošnikom zagotoviti razširjeno varstvo. Cilj zakonodajalca Unije je, kot je to razvidno iz uvodne izjave 11 te direktive, preprečiti, da bi uporaba sredstev za komuniciranje na daljavo povzročila, da je potrošniku na voljo manj informacij.
- 37 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da informacije na spletnem mestu prodajalca, če je do njih mogoče dostopati le prek povezave, ki je bila poslana potrošniku, niso niti „posredovane“ temu potrošniku niti jih ta ni „prejel“ v smislu člena 5(1) Direktive 97/7.
- 38 Drugič, preveriti je treba, ali se spletno mesto, kjer so informacije na voljo potrošnikom prek povezave, ki jo je poslal prodajalec, šteje za „trajni nosilec podatkov“ v smislu člena 5(1) Direktive 97/7.
- 39 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ta določba daje izbiro, in sicer mora potrošnik upoštevne informacije prejeti „pisno“ ali pa „na drugem trajnem nosilcu podatkov“.
- 40 Iz tega je mogoče sklepati, da je zakonodajalec Unije določil dva funkcionalno enakovredna pristopa in tako zahteval, da sta taka nosilca enakovredna.
- 41 V teh okoliščinah je, kot tudi izhaja iz stališč, ki so jih Sodišču predložile avstrijska, belgijska in grška vlada, mogoče šteti, da nadomestilo za nosilec v papirni obliki lahko ustreza zahtevam varstva potrošnika v okviru novih tehnologij, če izpolnjuje iste naloge kot nosilec v papirni obliki.
- 42 Iz tega sledi, da mora trajni nosilec podatkov v smislu člena 5(1) Direktive 97/7 na enak način kot nosilec v papirni obliki potrošniku zagotoviti informacije iz te določbe, da mu omogoči uveljavljanje njegovih pravic, če je to potrebno.
- 43 Če nosilec podatkov potrošniku omogoča, da shrani informacije, ki so osebno naslovljene nanj, zagotavlja, da se njihova vsebina ne spremeni in da so dostopne v ustreznem obdobju, ter potrošniku daje možnost, da jih nespremenjene reproducira, ga je mogoče šteti za „trajnega“ v smislu te določbe.
- 44 Tak pristop potrjujejo opredelitve pojma „trajni nosilec podatkov“, ki jih je zakonodajalec Unije določil v drugih zakonskih aktih, zlasti v členu 2(f) Direktive 2002/65, členu 2, točka 12, Direktive 2002/92 in členu 3(m) Direktive 2008/48. Čeprav se te direktive v obravnavanem primeru ne uporabljajo, ni razloga, da bi šteli – kot je generalni pravobranilec izpostavil v točki 36 sklepnih predlogov – da se sklicujejo na drugačen pojem kot tisti, ki je uporabljen v Direktivi 97/7. Taka ugotovitev velja toliko bolj za Direktivo 2011/83, ki bo z 13. junijem 2014 nadomestila Direktivo 97/7 in ki v členu 2, točka 10, pojem „trajni nosilec podatkov“ opredeljuje v skladu z merili, navedenimi v prejšnji točki.
- 45 Istemu pristopu je pri opredelitvi pojma „trajni nosilec podatkov“ v smislu Direktive 2002/92 sledilo Sodišče Evropskega združenja za svobodno trgovino (EFTA) v sodbi z dne 27. januarja 2010 v zadevi Inconsult Anstalt proti Finanzmarktaufsicht (E-4/09, EFTA Court Report, str. 86).

- 46 Iz spisa pa ni razvidno, da spletno mesto prodajalca, na katero napotuje povezava, ki je bila poslana potrošniku, temu omogoča, da shrani informacije, ki so nanj osebno naslovljene, tako da lahko v ustreznem obdobju do njih dostopa in jih reproducira nespremenjene, ne da bi prodajalec lahko enostransko spremenil njihovo vsebino.
- 47 Družba Content Services se sklicuje na poročilo European Securities Markets Expert Group (ESME) iz leta 2007, ki razlikuje med „običajnimi spletnimi mesti“ („ordinary websites“) in „sophisticiranimi spletnimi mesti“ („sophisticated websites“) in ki šteje, da so lahko nekatera sofisticirana spletna mesta trajni nosilec podatkov.
- 48 Družba Content Services navaja, da tehnični napredek in hitre spremembe novih tehnologij omogočajo izdelavo spletnih mest, ki lahko zagotovijo, da potrošnik v ustreznem obdobju informacije shrani, do njih dostopa in jih reproducira, ne da bi jih prenesel v območje pod svojim nadzorom.
- 49 Ne da bi preučili vprašanje, ali lahko uporaba takega razvitega spletnega mesta zadosti zahtevam iz Direktive 97/7, ni sporno – kar je priznala sama družba Content Services – da se za dejavnost, ki je sporna v postopku v glavni stvari, ne uporablja tako spletno mesto.
- 50 Zato je treba ugotoviti, da spletnega mesta, kakršno je to v postopku v glavni stvari, katerega informacije so potrošnikom dostopne le prek povezave, ki jim jo pošlje prodajalec, ni mogoče šteti za „trajni nosilec podatkov“ v smislu člena 5(1) Direktive 97/7.
- 51 Glede na vse navedene ugotovitve je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 5(1) Direktive 97/7 razlagati tako, da poslovna praksa, v skladu s katero se dostop do informacij iz te določbe omogoči le prek povezave na spletno mesto zadevnega podjetja, ne izpolnjuje zahtev iz te določbe, ker teh informacij to podjetje ne „posreduje“ niti jih potrošnik ne „prejme“ v smislu te določbe, in da spletnega mesta, kakršno je to v postopku v glavni stvari, ni mogoče šteti za „trajni nosilec podatkov“ v smislu člena 5(1).

Stroški

- 52 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člen 5(1) Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1997 o varstvu potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo je treba razlagati tako, da poslovna praksa, v skladu s katero se dostop do informacij iz te določbe omogoči le prek povezave na spletno mesto zadevnega podjetja, ne izpolnjuje zahtev iz te določbe, ker teh informacij to podjetje ne „posreduje“ niti jih potrošnik ne „prejme“ v smislu te določbe, in da spletnega mesta, kakršno je to v postopku v glavni stvari, ni mogoče šteti za „trajni nosilec podatkov“ v smislu člena 5(1).

Podpisi